

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Quatuor casus, in quibus omnium bonorum donatio valet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

§. VI. Novitius.

1. **A**N Donatio causâ mortis facta à Novitio post ingressum in Novitium sine licentia Episcopi sit valida?

Respondeo, esse validam, quia Tridentinum, *sess. 25. c. 16. Diana p. 8. in 6. ref. 86.* ibique alii hanc licentiam requirunt in donatione inter vivos dumtaxat.

2. An, ut donatio remuneratoria ab eodem Novitio post dictum ingressum fiat, eadem licentia indigeat?

Respondeo, non indigere. Ita idem *ibid. ref. 121.* quia Tridentinum loquitur de donatione pura.

3. An donatio facta ab aliquo ante ingressum in Novitium, animo ingrediendi in Religionem, sit valida sine memorata licentia?

Respondeo, esse validam. Ita idem *ibid. ref. 87.* quia dictum Tridentinum loquitur solum de donatione Novitii, at hic Novitius nondum est.

4. Nota, si prædictus Novitius exeat à Religione, nullam esse donationem ante ejusmodi ingressum factam, resque donatas debere redire ad donantem, quia donatio facta intuitu Religionis, semper imbibit conditionem: *Si in Religione vixerit.* Unde idem rectè Cutelli, *de Donat. t. 1. disc. 2. p. 3. à num. 11.* Latè Sanch. *l. 7. summ. cap. 5. à n. 54.* extendit ad casum, quo ipse donans exeat à Religione post professionem emissam, quam nullam ex aliquo legitimo capite fortè invenit. Si verò exeat post Professionem validam licitè per dispensationem Papæ, v. g. An recuperet prædicta bona ante ingressum donata, longa est, & Jurisperitorum propria disputatio. Vide Cutellum citatum, apud quem etiam invenies quid de exeunte à Societate, post vota biennii.

§. VII. Tutores, & Curatores.

1. **T**utores, & Curatores, ex Sanch. *cap. 8. consil. c. 6. d. 8. Delugo d. 23. de Inst. num. 145. Mol. d. 292.* sine, aliisque, possunt solum id donare, quod ad prudentiam, & decentem administrationem rerum pupilli pertinet, spectata ipsorum pupillorum facultate, & qualitate. Unde donationes liberales profanas vix his concedo, concedo piâs; Sant enim hæc in elemosinam, atque adeo in bonum salutis pupillorum, sed adhuc iuxta ipsorum statum.

Nec item nego remuneratorias, sed pari modo, quæ non multum excedant, Ratio horum est, quia Tutores, Curatoresque minus possunt, quam Domini suarum rerum; at Domini, si prudenter, & decenter agant, sunt certè parè profusa in rebus suis; ergo parèius profusi esse debent Tutores, & Curatores, qui Domini non sunt, sed meri bonorum pupilli administratores.

2. Inquires: Cum remuneratoria donatio sit illa, quæ fit supra debitum Iustitiæ, quantumnam hæc importat in hoc casu tutorum? Servivit, v. g. fideliter quis pupillo per decem annos, debentur ipsi ex stipendio pro suo labore centum aurei: at si Tutor solum daret centum, nihil daret ex gratitudine, sed solum ex Iustitiâ. Inquires ergo, ad quantum extendi potest remuneratio?

3. Respondeo: Id certa regula defini nequit, quia totum hoc (ait Delugo, *loc. cit.*) pertinet ad prudentiam administratores rerum pupilli, ut ex una parte non sit nimis profusus, & ex alia non sit durus, & exactus retributor obsequiorum, sed attendat ad id, quod decentia status pupilli exigit, ut eum famuli ingratiitudinis nota afficere non possint.

CAPVT IV.

Quantum quis donare possit.

1. **P**ræscindendo à Iure Civili, quod certè prohibet, ut mox dicemus, aliquas donationes, quilibet va-

lidè potest torum, quod habet, alteri donare, quæ nulli-
bet de rebus suis disponere, ut libet, potest. An vero
sibi, vel alteri facit, vel non facit, sic donando, &c. quæ
dictis, & dicendis facile colligi possunt. At consuetudo
saliter prohibet, nimirum donationem omnium bono-
rum, & donationes carentes insinuatione, de quibus
figillatim.

§. I. Donatio omnium bonorum invalida est.

1. **H**anc tam amplam donationem esse in Iure Civili
esse invalidam, certum est in Iure, & Sicut in
Iure, & Sicut in Iure, & Sicut in Iure, & Sicut in Iure,
apud Iulium Clar. *v. donat. q. 19. Rebell. part. 2. l. 1. q. 1.*
Mol. d. 280. Bonac. d. 3. de contract. q. 13. p. 5. Diana, p. 7.
ir. 6. ref. 38. aliisque. Ratio huiusmodi Iuris, fuit, quia
sic donator non possit testari, à qua impotentia testandi
Iura maximè abhorrent, signatæque dicunt, esse id contra
bonos mores.

2. Dicitur autem est (inter vivos) nam donatio om-
nium bonorum causa mortis prohibita non est, & cum
potestatem testandi non tollat, immò ipsam esse voluntatem
voluntatem, nuper diximus.

3. Dicitur rursus est (in iure communi) nam leges pro-
prias quilibet consulat. Dicitur item est (sententia iuris com-
muni), si sit non omnium, sed tamen prodigiosa, l. 1.
l. 3. in Dec. c. 3. §. 5. à num. 17.

4. Quæres: Donatio bonorum omnium estè invalida
secundum totum, an solum secundum partem? Ex-
plico, Fac, te donasse omnia tua bona, ex quibus, si
centum aureos, tibi reservasses, jam non donasses om-
nia bona. Quæro igitur, an donatio omnium, quæ
civili, sit invalida, tunc quoad hos aureos centum, cum,
quoad alia bona? Idem quæri potest, si donati omnia
presentia, & futura, an valeat etiam quoad præsentia,
jam enim, si presentia non donasses, non donasses
omnia.

5. Respondeo, esse invalidam, quoad utroque. Ratio-
nem hujus Decisionis ne aliam expectes, nihil illam,
quia nimirum, ita leges voluerit, propter bonum pub-
licum. Ita autem voluerit, quia absolute totam donatio-
nem indivisibiliter infirmant, ut patet accurate legum
præcitatæ leges.

6. Dices: At mox dicemus, donationem factam sine
solemnitate insinuationis solum infirmari, quoad partem,
id est, quoad excessum, eo modo, quo mox item expo-
nibus; ergo pari modo dicere debemus in donatione
omnium bonorum.

7. Respondeo: Nego consequentiam, quia in dona-
tione sine dicta solemnitate ita clarè decreverunt leges,
quod non ita decreverunt in donatione omnium bono-
rum, *l. Sancimus, C. de Donatione,* leges enim modo men-
citare absolute, & omnino donationem omnium bono-
rum infirmarunt.

8. Dices iterum cum Diana *loc. cit.* Ex Regula Iuris
Vile per inutile non vitiatur. Ergo non vitatur illa pars
donationis: quæ jam non est donatio omnium bono-
rum.

Respondeo: Nego consequentiam, quia cum in Iure
nostro leges totam donationem irritant, ut dictum est,
neque illa pars dicta utilis est.

§. II. Quatuor Casus, in quibus Donatio omnium bonorum valida est.

1. **P**ræcedentis doctrinæ sunt exceptiones, seu de-
clarationes quatuor. Primò enim, si quis donet
omnia bona presentia, nihil aliud addendo, valde do-
nat, quia verè non donat omnia; cum enim non donet
futura, & deinceps acquirenda, potest de his testari. Nam
propterea idem docent communiter Doctores, si in do-
natione

natione omnium reservet sibi quis aliquam partem, certe non valde modicam, sed hujusmodi, ut ea reservata, censetur ab homine prudenti non remanere donationem bonorum moraliter omnium. Idem etiam, quando quis sibi reservat usum fructum, vel lusu aliquod, quæ simili modo non sint modici valoris; possit enim hæc donator vendere, & de pretio testari. Non sic, si donet omnem suam hereditatem; tunc enim invalidè donaret, quia tunc de nihilo testari posset, cum sic, omnia donasset. *Lege Dicat. de Inst. l. 2. r. 5. d. b. 3. n. 48. Mol. d. 280. v. Sed dubium postremo est, alioque.*

Secundò, donatio omnium; facta causæ piæ, est valida, quia est juxta consilium Domini: *Vade vende omnia, & da pauperibus.* Contrà quod Iura Civilia aliquid statuerent, non valent. Ita Hurtad. Layman, Vadignus, alique tum Theologi, tum Iurisperiti apud Dianam p. 2. tract. 6. ref. 41. qui rejicit Caramiell contrarium.

Hinc etiam ut vult Sanch. tom. 2. sum. l. 7. c. 1. n. 19. redacti potest renuntiatio omnium bonorum, quam exhibent illi, qui Religiosam eligunt vitam; id enim etiam pertinet ad animæ salutem, estque de ejusdem Domini consilio: *Essequere me.*

3. Tertio, donatio onerosa omnium bonorum valida est, quia per illam aliud accipit donator, de quo disponere jam poterit.

4. Propter similem rationem ductam ab onere, alienationem, vel donationem omnium bonorum factam causâ dotis filio, vel filie à Patre, immò & à Matre, perique apud Marium Cutelli tom. 2. de donat. disc. 1. spec. 1. & quoad Matrem colligitur ex eodem *ibidem*, disc. 3. spec. 4. initio, putant, validam esse, quia omnes communiter concedunt, hanc non esse donationem, sed necessitatem onerosam collocandi filios, filiasque matrimonio, quod tamen alii apud eundem negant, nam sic donatis omnibus bonis uni ex filiis ob ejus nuptias, demeretur legitima alii, quod efficacissimum est argumentum pro negantibus.

5. Quæres: Concesso, quod ejusmodi donatio omnium facta causâ dotis, sit revocata, expectandam esse mors conjugis, ut donatio revocetur, an statim poterit revocari, mortuo Patre?

Respondet idem Cutelli *ibidem*, disc. 1. spec. 2. dicens sententiam assertentem expectandam esse conjugis mortem, esse fortioribus argumentis vallatam. Ipsum lege.

6. Donatio omnium bonorum inter fratres valida est, ex Julio Claro, cum Bonacina *loc. c. p. 5.* Rebell. quem citat, sequiturque Diana *part. 8. tract. 9. ref. 38. & 40.* & Rebellio, idque ob favorem servandæ agnationis, seu propriæ familiæ. Aliqui tamen id non admittunt. Lege citatos.

7. Porro, quando dicta donatio inter fratres est reciproca, seu colligata, ut: *Tibi fratri meo dono omnia bona mea, & tu mihi omnia tua, quid dicendum?*

Respondet, duobus modis id fieri continget. Primò, in recompensationem, ut sit sensus: *Si tu des mihi tua, ego invicem tibi donabo mea, & tunc, valida esset donatio, perinde, ac valeret inter extraneos; hæc enim non est donatio, sed commutatio.* Secundò, non in recompensationem, sed absolute sic: *Dono liberaliter tibi fratri meo, tu verò independenter ab hac mea donatione dicat: Ego tibi liberaliter dono mea, & tunc, licet inter extraneos hæc sit clarè nulla, & invalida, quia est donatio pura ex parte utriusque (vel saltem ex parte alterius donantis prius, in eo casu, quo, qui posteriùs donat, donare ad retribuendum) tamen inter fratres, si sequatur Iulium Clarum allatum *num. 6.* validam, pronuntiabit donationem, at invalidam, si teneas cum aliis *ibidem* contrariis. Sed hæc Iurisperiti latius, de quibus non minus late Onate tom. 2. de contr. tr. 10. d. 30. Theologus, alique ab eodem citati.*

§. III. *Acceptans Donationem omnium bonorum, an obligetur ea restituere?*

1. Id enim verò pertinet ad moralem Theologum, de quo dico, cum, qui accepit ejusmodi bona, ea que possidet, non teneri illa restituere, donec à donatore repetantur, quia ex una parte Iura non faciunt inhabilem donatarium ad retinendum, sed solum concedunt donatori facultatem exigendi, seu revocandi, ut habet Lessius, Rebellius, Torrianus, Filiucius, quos citat in simili, sequiturque Bonac. d. 3. de contr. 13. part. 5. num. 6. & ex alia, dum donator non repetit, cum possit, ut supponimus, cedit juri suo, & consentire censetur retentioni alterius. Ita Villalobos, Rodrig. alique apud Dianam p. 8. tract. 4. ref. 39.

2. Sed hic restat dubium, An statim, ac donator privatim requirit res ipsi donatorio per prædictam donationem omnium bonorum donatas, obligetur donarius restituere, an potius possit expectare sententiam Iudicis?

3. Respondet statim, nec posse expectare judicis sententiam. Ratio est, quia donatio ipsa est invalida, nec solum invalidanda; ergo dominium ejusmodi rerum donatarum est apud donatorem, ipsæque omnino debentur: antea verò solum retinere poterat, quia, ut dictum est, præsumebatur donator cedere juri suo, Ita mihi videtur esse discurrendum.

§. IV. *An Donatio omnium bonorum juramento vallata sit valida?*

1. Iurisperiti communiter docent, esse invalidam, & revocarique à donatore posse. Ratio est (inquiunt) quia ejusmodi donatio est contra bonos mores.

2. Sed refragantur Theologi, Molina, Lessius, alique, quos refert, sequiturque Delugo d. 23. de Inst. à num. 163. quibus adde Bonaciam, d. 3. de contr. quest. 13. p. 6. num. 1. & Onatem tom. 2. de contr. tract. 10. d. 11. sect. 6. n. 31. Vide etiam Dianam p. 8. tr. 6. ref. 43. citantem Suar. & Valq. ii enim aiunt, ejusmodi donationem, & validam esse, & non posse à donatore revocari. Ratio est (inquiunt) quia, quamvis ejusmodi donatio prodiga sit, & consequenter non solum contra bonos mores politicos, sed etiam morales; est enim saltem peccaminosa venialiter, unde non possit confirmari Juramento, quod non est vinculum iniquitatis; tamen id, quod promittitur sub dicto Juramento, de quo loquimur, est, nolle revocare donationem jam factam, quod licitum est (aiunt) cum nemo prohibeatur nolle revocare donationem, quam liberè facit.

3. Profectò tantorum virorum pace hæc doctrina, vel nimis obscura est, vel nequaquam vera. Sic ergo est planè distinguendum: Aliud est donare cum juramento: aliud promittere item cum juramento, se non revocaturum jam donata, ut per aliam occasionem rectè, distinguit Cast. tom. 3. tract. de Iur. d. 2. p. 8. à n. 6. Iuro, v. g. me nunc tibi donare equum: ecce donationem juratam. Deinde juro, hanc donationem jam tibi factam me non revocaturum, etiamsi adveniat casus, in quo liberè revocare possent. Ecce promissionem non revocandi, quod donatum est. Pari modo Testamentum condo, juroque, illam esse meam ultimam voluntatem: at non propterea me sic privo potestate illud revocandi, seu habendi postea aliam voluntatem. Quòd si jurem, me Testamentum illud jam factum non revocaturum, tunc profectò promitto per promissorium Juramentum aliud diversum à Testamento; juro enim Testamentum factum non revocare, & hoc Juramentum, seu promissionem juratam debere omnino servari, diximus alibi, quia hæc non revocatio, nullibi, est prohibita.

4. Sic ergo in casu nostro, si juro, me tibi donare omnia bona, tum donatio, tum juramentum huic donationi adhærens